

تعیین و تحلیل مشکلات ساختاری فضایی و فعالیتی شهرها بر پایه رهیافت مشکل یابی-مشکل گشایی (مطالعه موردی: منطقه ۷ شهر اصفهان)

افسانه طالبی ورنوسفادرانی

پژوهشگر دکترای شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

محمود محمدی

دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

مریم عرب لودریجه^۱

دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

نشریه پژوهش‌های مکانی فضایی، سال پنجم، شماره سوم، پیاپی ۱۹، تابستان ۱۴۰۰، صص ۵۷ - ۷۲

چکیده

گسترش شهرنشینی و تغییر در شیوه زندگی در قرن بیستم، شهروندان را با مشکلات زیادی روبه‌رو ساخته است. براین اساس، یافتن راهکارهای مناسب برای تحلیل مشکلات نقش مهمی در تداوم پویایی و توسعه شهر ایفا می‌کند. منطقه ۷ شهر اصفهان به‌عنوان یکی از مناطق این کلان‌شهر با مشکلات جدی در ساختار فضایی و فعالیتی خود مواجه است که به نارضایتی و مهاجرت ساکنان بومی منجر شده است. براین اساس، شناسایی مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی منطقه بر پایه رهیافت مشکل یابی-مشکل گشایی به‌عنوان هدف اصلی این مقاله در نظر گرفته شده و از چهار مسیر تحلیل ساختار فضایی، تحلیل برنامه‌های فرادست، ممیزی‌های اجتماعی و مصاحبه با مسئولان به دست آمده است. در این راستا، پژوهش حاضر با روش توصیفی-تحلیلی انجام شده و با روش کتابخانه‌ای-میدانی به جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز پرداخته است. داده‌های مربوط به مبانی نظری و شناسایی مشکلات در اسناد فرادست با روش کتابخانه‌ای و داده‌های مربوط به شناسایی مشکلات در ساختار فضایی و فعالیتی با روش میدانی و تکمیل ۱۳۹ پرسشنامه در بین ساکنان و انجام ده مصاحبه با مسئولان جمع‌آوری شده است. نتایج پژوهش نشان‌دهنده آن است که مهم‌ترین مشکلات در این منطقه شامل توسعه‌های بدون برنامه، تبدیل اراضی کشاورزی به مسکونی، فرارگیری فعالیت‌های فراتر از سطح منطقه، تجمع کاربری‌های مزاحم، کمبود سطح و سرانه فضاهای خدماتی و پراکنش نامناسب آن، بلندمرتبه‌سازی، مشکلات ترافیکی، خشک شدن مادی‌ها و اراضی کشاورزی، درآمد پایین شهرداری، عدم هماهنگی نهادهای مدیریت شهرداری، عدم پاسخگویی شهرداری به خواست‌ها و نیازهای مردم، پایین بودن حس تعلق و میزان مشارکت است.

واژگان کلیدی: مشکل، مشکل یابی، مشکل گشایی، اصفهان.

۱. ایمیل نویسنده مسئول: maryamarab1372@gmail.com

جدیدی مواجه کرده است. در چنین شرایطی کوشش برای یافتن راهکارهای مناسب و مؤثر، که با نظریه‌ها و تجربه‌های جدید آمیخته شده است، در جهت تعیین و تحلیل و اولویت‌بندی مشکلات نقشی اساسی در تداوم پویایی و توسعه شهرها ایفا می‌کند و به رفاه شهروندان منجر می‌شود.

منطقه ۷ شهر اصفهان نیز به‌عنوان یکی از مناطق کلان‌شهر اصفهان در زمینه ساختار فضایی و فعالیت‌های مشکلات و چالش‌های زیادی مواجه است که شناسایی این مشکلات و برنامه‌ریزی برای رفع آن‌ها به‌عنوان یکی از وظایف برنامه‌ریزان شهری به افزایش رضایتمندی ساکنان منطقه منجر می‌شود. براین اساس، هدف اصلی این پژوهش شناسایی مشکلات ساختار فضایی و فعالیت‌های منطقه ۷ شهر اصفهان است و برای پاسخ‌دهی به این سؤال تدوین شده که مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی و فعالیت‌های منطقه ۷ شهر اصفهان چیست؟ بر پایه پرسش اصلی، چهار پرسش فرعی به‌صورت زیر در نظر گرفته شده است:

۱. مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی و فعالیت‌های منطقه ۷ شهر اصفهان براساس تحلیل ساختار فضایی و ساختار تصمیم‌گیری چیست؟
۲. مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی و فعالیت‌های منطقه ۷ شهر اصفهان براساس برنامه‌های فرادست چیست؟
۳. مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی و فعالیت‌های منطقه ۷ شهر اصفهان براساس ممیزی‌های اجتماعی چیست؟
۴. مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی و فعالیت‌های منطقه ۷ شهر اصفهان براساس تحلیل نظرات کارشناسان چیست؟

مبانی نظری

۱- معرفی مفاهیم پایه تعریف مشکل:

برنامه‌ریزی همچون فرآیند تصمیم‌گیری از نارضایتی از وضع موجود یا همان مشکلات آغاز می‌شود و در صورتی که مشکلی وجود نداشته باشد نیاز به عمل و برنامه‌ریزی نیز وجود ندارد (Alexander, 1992). این مشکلات به‌عنوان فرصت تصمیم^۱ یا مانعی مطرح‌اند که دستیابی به هدفی دلخواه یا مقصودی را دشوار می‌کنند (دانشپور، ۱۳۸۷). براین اساس، تشخیص مشکل یا مشکل‌یابی به‌عنوان فرآیندی مهم مطرح است که شامل چهار قسمت مجزا با عنوان شناسایی یا تشخیص مشکل، تعریف مشکل، بیان مشکل و ساخت مشکل است (Paletz, 2009). اهمیت انتخاب مشکل درست برای عمل آن است که در صورت تمرکز بر گشودن مشکلات نادرست، کوشش‌ها- حتی با به‌کارگیری روند کار و شیوه‌های کارآمد- صرف‌گزینه‌های پست‌تر یا نادرست خواهد شد که نه‌فقط زیان ناشی از کوشش‌های نابجا را سیستم شهری باید تحمل کند، بلکه وضعیت مشکل‌دار نیز پابرجا می‌ماند (دانشپور، ۱۳۸۷). یکی از مهم‌ترین مشخصه‌های قرن بیستم، توسعه شهرنشینی و پیدایش انواع و اشکال سکونتگاه‌های شهری، مثل «شهرک»، «کلان‌شهر»، «مجموعه شهری» و «منظومه شهری» است که نه‌تنها سیمای شهرها و حتی سیمای کره زمین را تغییر داده، بلکه تغییرات عمیقی در شیوه زندگی و در افکار و عواطف انسان نیز ایجاد کرده است. شهری شدن یا گسترش روزافزون شهرنشینی، تغییر شیوه زندگی و دگرگونی در نحوه انجام تعاملات اجتماعی و همچنین پیچیدگی روابط مردم با مسئولان امری است که در طی صد سال اخیر متخصصان و مسئولان را با چالش‌ها و مشکلات

1. Decision opportunity

دانکر^۱ (۱۹۴۵) بیان می‌کند که یک مشکل زمانی به وجود می‌آید که یک فرد دارای هدفی خاص است، اما نمی‌داند که چگونه به آن برسد. با این وجود، این بیانیه تنها یکی از موارد ممکن است، وقتی که یک رابطه مشکل‌ساز از ابتدا اساس آن روی هدف فرد نیست، اما همچنین بر دشواری و عدم اطمینان درونی است. فرد از مشکل به وجود آمده در حال حاضر آگاه است و سپس او اهداف را با حذف دشواری و عدم اطمینان ایجاد می‌کند که باعث احساس سنگین می‌شود. لین هارت (۱۹۷۶) مشکل را توسط یک رابطه بین موضوع و وضعیت هدف در محیط تعریف کرده است: الف: هر یک از دو تعارض بین دو گرایش متضاد که موضوع را به عنوان دو گزینه ناسازگار یا به عنوان یک تفاوت یا تعارض بین وضعیت فعلی و هدف می‌بیند؛ موضوع نیاز به دستیابی به هدف دارد، اما او وسیله رسیدن به آن را نمی‌داند - نتیجه «یک تناقض درک شده» از وضعیت است؛ حل مشکل متشکل از حذف تعارض و یافتن هدف مطلوب است. ب: یک بی نظمی در وضعیت هدف یا در ساختار یک فعالیت و عدم اطمینان موضوع است که باعث فعال شدن تنش و متمرکز شدن انگیزه می‌شود (Dostal, 2014).

انواع دسته‌بندی مشکلات

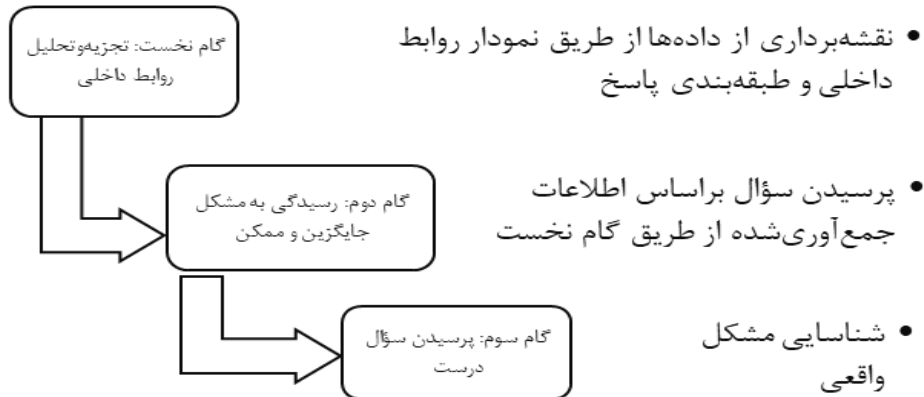
دسته‌بندی مشکلات به چند طریق انجام می‌گیرد. در اینجا به دو نوع دسته‌بندی مشکلات اشاره شده است. در دسته‌بندی اول، مشکلات به سه نوع ساختاریافته، نیمه‌ساختاریافته و بدساختاریافته تقسیم می‌شود:

- مشکل ساختاریافته که مشکلی در سطوح و زمینه‌های تصمیم‌گیری و عملیاتی مشابه است و باید چند بار درباره آن‌ها تصمیم‌گیری کرد.

- مشکل نیمه‌ساختاریافته که مشابه دسته نخست است با این تفاوت که اطلاعات موجود به مشکل گشا فقط فرصت گشودن بخشی از مشکل را می‌دهد.
- مشکل بدساختاریافته^۴ مشکلی است با هیچ سابقه وجودی، دارای پیچیدگی و ابهام (یعنی هر کدام از راه‌حل‌های چندگانه برای گشودن مشکل، برآمد و پیامدهای متفاوتی دارند و مشکل‌گشا با ساختار این گونه مشکلات آشنا نیست).
- در دسته‌بندی دیگری، مشکلات را به پنج دسته تقسیم می‌کنند:
- مشکل باز^۵ یا مشکلی که می‌توان آن را به راحتی بیان کرد و با اینکه برای آن راه‌حلی وجود دارد، اما هنوز گشوده نشده است.
- مشکل پیچیده که مشکلی با عناصر، روابط متقابل و نیازمند تصمیم‌های بسیاری است.
- مشکل شریر^۶ از یک سو مشکلی است شدید، دارای نیازهای متغیر و متناقض که راه‌های گشودن آن را - به دلیل وابستگی‌های پیچیده عناصر مشکل - دشوار بتوان تشخیص داد و از سوی دیگر، این مشکل خود موجب به وجود آمدن مشکل یا مشکلاتی دیگر می‌شود که نیاز به راه‌حل‌های خلاق^۷ دارند.
- مشکل چالش بزرگ^۸ یا مشکلی که بسیار دشوار گشوده می‌شود، نیاز به اصلاحات گسترده در توان مشکل‌گشایی دارد و دارای اثرات اجتماعی - اقتصادی بسیار است.
- مشکل عمومی^۹ مشکلی است مشترک در جامعه مورد بررسی که مشکل‌گشایی را، که در راستای منافع

3. Semi-structured problems
4. Ill-structured problem
5. Open problem
6. Wicked problems
7. Creative solution
8. Grand challenge problem
9. Public problem

1. Duncker
2. Structured problems

شکل (۱): مراحل فرایند مشکل‌یابی (منبع: Ramirez, 2002)

مهم‌ترین مراحل در فرایند خلاقیت است. هنر تعریف و بازتعریف اهداف هم به‌طور خاصی مهم است؛ چراکه اهداف کلان مختلف خطوط فکری مختلفی را نشان می‌دهد و دارای یک اثر قدرتمند بر روی راهبردهای راه‌حلی است که در نظر گرفته می‌شوند. مرحله پیش‌بینی و عمل از مدل IDEAL می‌تواند به ما در آشکار کردن فرضیه‌های نامناسب کمک کند که ممکن است خلاقیت فکری ما را محدود کند. ثبات کار کردی و طرز فکر مردم از حل کردن یک مشکل جلوگیری می‌کند؛ چراکه آن‌ها گمان می‌کنند آن مشکل نیز نیاز به تفکر معمول دارد. تلاش‌های طولانی مدت به‌منظور افزایش خلاقیت موفق نخواهد بود، مگر اینکه افراد به اثرات اعمال افراد دیگر نگاه کنند تا بکوشند از آنها یاد بگیرند (Proctor, 1999).

براین اساس، مشکل‌گشایی خلاق باید نواقص پایه آموزشی ما را، یعنی تأکید بر استفاده از ذهن برای ذخیره‌سازی اطلاعات به‌جای تأکید بر توسعه قدرت ذهنی و تولید ایده‌های جدید و تبدیل این ایده‌ها به واقعیت، جبران کند. بهره‌وری ما افزایش خواهد یافت، هنگامی که ما از هوشمان برای سؤال، جست‌وجو،

جمع و مقاصد عمومی قرار می‌دهد، معرفی می‌کند (دانشپور، ۱۳۸۷).

مشکل‌یابی

برای مشکل‌یابی، فرایندهای شناختی خلاقانه مختلف وجود دارد. علاوه‌بر این، چگونگی وضوح مشکل ارائه‌شده به شرکت‌کنندگان اجازه می‌دهد تا وظایف مشکل‌یابی را در امتداد یک پیوستار از مشکلات بالقوه (کمی واضح) تا مشکلات آشکار (واضح‌تر) تقسیم کنند (Paletz, 2009 Peng). به‌طور کلی، مشکل‌یابی به دو صورت انجام می‌گیرد و هر دو پاسخ‌هایی‌اند به اختلاف بین وضعیت موجود و آنچه دلخواه جامعه است.

• مشکل‌یابی منفعل یا واکنشگرانه^۱: تشخیص مشکل توسط عوامل بیرونی برانگیخته می‌شود.

• مشکل‌یابی مقصودمند یا کنشگرانه^۲: به مهم‌ترین مشکلات و گشودن آنها نگاهی فعال می‌اندازد و نیز تفکر خلاق را در تولید اهداف کلان دست‌یافتنی به کار می‌برد (دانشپور، ۱۳۸۷).

مشکل‌گشایی

ظرفیت شناسایی مشکلاتی و فرصت‌ها یکی از

1. reactive
2. proactive

جدول شماره (۱): فرآیند حل مشکل خلاق

مرحله	توضیحات
پیدا کردن هدف ^۱	حل کننده مشکل وضعیتی است که درخصوص مشکل و ایده‌های فهرستی از اهداف کلان یا اهداف خرد بحث می‌کند که او ممکن است برای آن خلاقانه تلاش کند. از طریق برخی از روندها، به توافق بر یک یا اهداف بیشتر گروه، که مایل به تلاش است، می‌رسند.
پیدا کردن حقیقت ^۲	حل کننده مشکل درباره تمام حقایقی که حتی ممکن است از راه دور به هدف مربوط باشد، فکر می‌کند. او اطمینان دارد که دیدگاه هر شرکت کننده‌ای در فهرست ارائه شده است. او زمانی را به شرکت کنندگان اختصاص می‌دهد تا به این نکته اشاره کند که حقایقی که احساس می‌شود بیشتر مربوط به هدفاند، راه حل احتمالی‌اند.
پیدا کردن مشکل ^۳	تعریف نزدیک‌تر به واقعیت از یک مشکل، یکی از راه‌های خلاقانه تعریف مشکل است؛ چراکه در این صورت است که راه حل نیز واضح‌تر خواهد بود. یک تکنیک برای این مبادله راه‌های مختلف برای بیان مشکل است. اکثر مردم توصیه می‌کنند که بیانیه مشکل نوشته شود مانند: «ما در چه راه‌هایی ممکن است...» باید به تغییر کلمات و اسم‌ها در بیان مشکل توجه خاصی داشت. در بیانیه مشکل باید سؤالات «چرا» و «چگونه» نیز پرسیده شود و به عبارتی به صاحب مشکل اجازه داده شود تا بیانیه واقعی را، از بین بیانیه‌های مختلف، انتخاب کند.
پیدا کردن ایده ^۴	در این مرحله، ایده‌هایی با بیشترین پتانسیل ارزیابی می‌شوند و صاحب مشکل یک ایده یا مجموعه‌ای از ایده‌ها را انتخاب می‌کند؛ برای اینکه در مورد آن اقدام کند. یکی از مؤثرترین روش‌ها برای این مرحله مبادله معیارهایی است که بهترین ایده را تعیین کند، مانند هزینه، ظاهر و... پس از آن قابل استفاده‌ترین معیار را انتخاب کنید. این معیارها سپس در یک ماتریس تصمیم‌گیری استفاده می‌شود که در آن هر ایده روی هر معیار ارزیابی می‌شود و قضاوت ترکیب کردن برای انتخاب ایده ارزش قرار دادن به عملکرد آن است.
پیدا کردن راه حل ^۵	در این مرحله راه حل‌های مشکل یکپارچه می‌شوند.
پذیرش پیدا کردن ^۶	در این مرحله، حل کننده‌های مشکل، مسائل دنیای واقعی را در نظر می‌گیرند که مربوط به تغییر از روش قدیمی به روش جدید است و بر اجرای تغییر، توسعه ایده‌ها و یکپارچه‌سازی آن‌ها در برنامه تأکید می‌کنند و احتمال موفقیت بیشتری دارند.

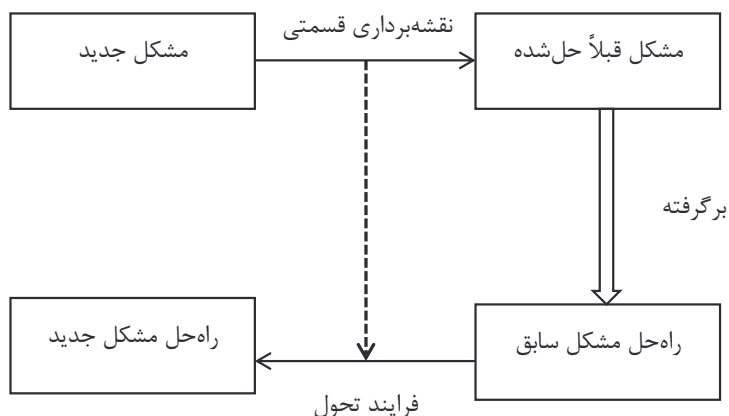
(منبع: Sridhar, 2010)

اختراع، یافتن و ایجاد و یا به عبارت دیگر، به کارگیری تفکر خلاق استفاده کنیم. از طریق مشکل‌گشایی خلاق، ما برای یک نیاز یا مشکل، ایده‌های جدید و راه حل‌های نوآورانه تولید می‌کنیم. این ایده‌ها کارآمدتر و اغلب از کیفیت بسیار بالاتری برخوردارند. مشکل‌گشایی خلاق به تفکر ما تعادل می‌دهد، به طوری که تفکر تحلیلی و تخیلی را یکپارچه می‌کند. تفکر درون فردی و حسی به اندازه تفکر انتقادی و ساختاری برای دستیابی به

بهترین نتیجه مهم‌اند. بنابراین، مهارت‌های تفکر خلاق برای کمک به پذیرش مردم و مقابله با تغییرات مورد نیاز است (Proctor, 1999). فرایند حل مشکل خلاق شامل مراحل است که در جدول شماره (۱) آورده شده است.

برای حل مشکل باید عواملی را که سبب مشکل شده‌اند شناسایی و با استفاده از ابزار نمایشی، مانند استخوان ماهی بر حسب اولویت اهمیت عوامل مؤثر

1. Objective Finding
2. Fact Finding
3. Problem-Solving
4. Idea Finding
5. Solution Finding
6. Acceptance Finding

شکل شماره (۲): روند مقایسه مشکلات گذشته و فعلی (مأخذ: Carbonell, 1985)

انتقال تجربه شامل بازآفرینی خطوط استدلال، از جمله دنباله تصمیم و توجیهات است که برای اثبات مؤثر در حل مشکلات خاص به تحلیل اولیه مشابه نیاز دارد. در این قیاس راه حل های نزدیک به مشکلات واقعی برای برآوردن الزامات مشکلات جدید برگرفته و اصلاح می شود (Carbonell, 1985).

روش شناسی

روش پژوهش در این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش نیز توصیفی-تحلیلی است. به منظور گردآوری داده ها در این پژوهش از روش کتابخانه ای از طریق مطالعه مقالات و کتاب ها به منظور آشنایی با مبانی نظری مربوط به پژوهش که شامل تعاریف مشکلات، مشکل یابی و مشکل گشایی است و مطالعه اسناد فرادست مربوط به هفت شهر اصفهان به منظور آشنایی و تحلیل مشکلات ساختار فضایی منطقه هفت اصفهان و میدانی از طریق تکمیل پرسشنامه در بین ساکنان و مصاحبه با مسئولان منطقه هفت شهر اصفهان و به منظور تحلیل داده ها و آشنایی با مشکلات نیز از چهار مسیر به شرح زیر استفاده شده است و در نهایت، با جمع بندی اطلاعات به دست آمده، بیانی

در بروز مشکل سازماندهی کنیم. نمونه هایی از عوامل مشکل عبارتند از:

- مردم: شامل مهارت شرکت کنندگان و مفید بودن آنهاست.
- منابع: شامل کافی بودن، مشخص بودن و کارآمدی آنهاست.

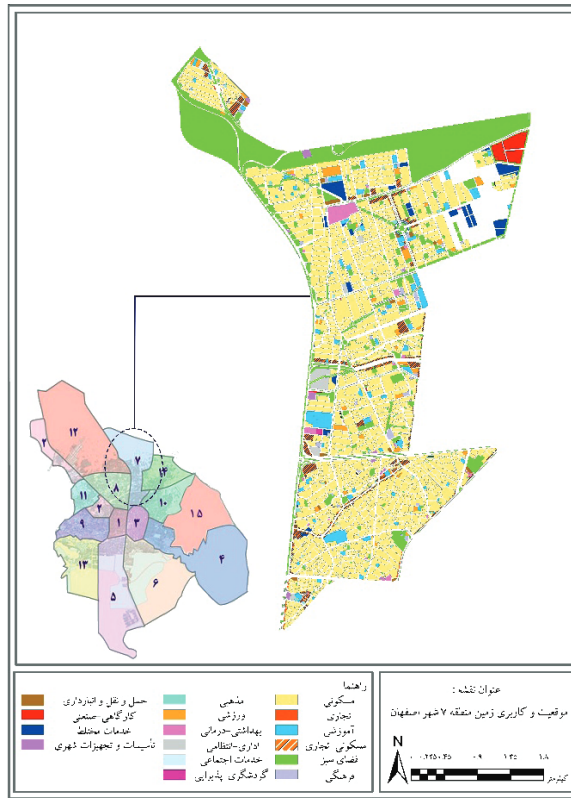
• محیط زیست: شامل ساختار قدرت آگاه از مشکل و حمایت کننده است.

• فرآیند، رویه و قوانین: شامل درک و تعریف درست و تلقی شدن آنها به عنوان مانع است.

• واژگان، اصطلاحات و مفاهیم: شامل توافق میان واژگان، درک و تعریف آنها و پنهان بودن آنهاست.

برای شناسایی عوامل مشکل به جمع آوری اطلاعات از ذی نفعان، آمار و اطلاعات از طریق مصاحبه با متخصصان، پژوهش ها و گزارش ها و مشاهده های وضع حال و گذشته، محدودیت ها، نظرها و فرضیه نیاز است (Hernon, Schwartz, 2007).

یکی از نظریه های مطرح در این زمینه، مقایسه برگرفته شده است. این نظریه براساس انتقال تجربه گذشته به شرایط جدید مشکل برای حل مشکلات است. روند

نقشه شماره (۱): کاربری و موقعیت منطقه ۷ اصفهان

شرق به خیابان‌های بعثت، آل بویه و محمد طاهر و از غرب نیز به بزرگراه معلم محدود می‌شود. به‌منظور تعیین تعداد نمونه از فرمول حجم نمونه برای میانگین جامعه متناهی به روش دقت (فاصله اطمینان) استفاده کرده‌ایم. بر طبق این فرمول تعداد نمونه آماری برای منطقه ۷ شهر اصفهان ۱۳۹ پرسشنامه به دست آمد و تصادفاً در بین ساکنان توزیع شد. به‌منظور مصاحبه با مسئولان نیز ۱۰ فرم مصاحبه به‌صورت هدفمند در اختیار مسئولان و متخصصان شهری در منطقه ۷ شهر اصفهان قرار دادیم و از آن‌ها خواستیم مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی منطقه ۷ شهر اصفهان و دلایل بروز آن‌ها را مشخص کنند.

مشکلات ساختار فضایی منطقه هفت شهر اصفهان تدوین شده است.

۱. ردیابی مشکلات براساس تحلیل ساختار فضایی و ساختار تصمیم‌گیری؛
۲. ردیابی مشکلات براساس برنامه‌های فرادست؛
۳. ردیابی مشکلات براساس ممیزی‌های اجتماعی؛
۴. ردیابی مشکلات براساس تحلیل نظرات کارشناسان.

جامعه آماری این پژوهش کل ساکنان منطقه ۷ شهر اصفهان است. این منطقه، با جمعیت ۱۵۳ هزار نفر و مساحت ۲۸۵۰ هکتار، در شمال شرق اصفهان واقع شده است. این منطقه از شمال به خیابان لوله گاز، از جنوب به خیابان مدرس و خیابان آیت‌الله ادیب، از

جدول شماره (۲): جمع بندی مشکلات تعیین شده بر پایه توصیف و تحلیل ساختار فضایی منطقه ۷ شهر اصفهان

زمینه موضوعی		مشکل
سیستم کالبدی ساختار کالبدی-فضایی	فضاهای درون مکانی	<p>- مساحت زیربنای واحدهای مسکونی در منطقه کم است.</p> <p>- شاخص تعداد اتاق در واحد مسکونی کم است.</p> <p>- مساحت بافت غیرتاریخی فرسوده در سطح منطقه ۷ شهر اصفهان زیاد است.</p>
		<p>- فضای دربرگیرنده فعالیت تولیدی-خدماتی</p>
		<p>- سرانه فضای سبز در منطقه کمتر از حد مطلوب است.</p> <p>- سرانه کاربری آموزشی و ورزشی در منطقه کمتر از حد مطلوب است.</p> <p>- فعالیت های رفاه عمومی در سطح منطقه به صورت نامتناسب توزیع شده اند.</p>
فضاهای بین مکانی		<p>- معضلات ترافیکی واجتماعی ناشی از مشاغل مزاحم به ویژه در حاشیه پل چمران وجود دارد.</p> <p>- در مسیر اتوبان کاوه به عنوان یک معبر مهم شهری، که مرز منطقه ۷ نیز است، نقاط حادثه خیز وجود دارد.</p> <p>- بلندمرتبه سازی های انجام شده در محله اشراق و برانزده باعث بروز ترافیک سنگین در معابر این محدوده شده است.</p> <p>- حادثه های ترافیکی زیادی در اتوبان چمران، که در شمال منطقه واقع شده است، روی می دهد.</p>
سیستم فعالیت فعالیت درون مکانی	فعالیت مسکونی	<p>- میزان اجاره نشینی در سطح منطقه در سطح منطقه بالاتر از سطح موجود شهر است.</p>
	فعالیت تولیدی-خدماتی	<p>کاربری های مزاحم نظیر نمایشگاه های اتومبیل و کارگاه ها در اطراف پل چمران قرار گرفته است.</p>
	فعالیت رفاه عمومی	<p>- نرخ بیکاری در سطح منطقه زیاد است.</p>
خصوصیات عاملان فعالیت		-
فعالیت بین مکانی		-
ساختار تصمیم گیری	مدیریت شهری	<p>- طرح جامع شهر اصفهان قدیمی است. (طرح جامع مربوط به سال ۱۳۷۵ است.)</p> <p>- سیستم مدیریت شهری اصفهان دوگانه است. یعنی در عین داشتن طرح جامع، طرح راهبردی برای آن در حال تدوین است.</p> <p>- بین سازمان های تصمیم گیر شهری (شهرداری، شورای شهر و...) هماهنگی وجود ندارد و سازمانی نیز برای هماهنگ سازی در نظر گرفته نشده است.</p> <p>- بین منافع تصمیم گیرندگان شهری تضاد وجود دارد و همین عامل باعث رفتارهای متعارض آن ها در سطح شهر و مناطق آن از جمله منطقه ۷ می شود.</p> <p>- موازی کاری در انجام برخی اقدامات در بین سازمان های درگیر در تصمیم گیری شهر وجود دارد که باعث هدررفت منابع می شود.</p> <p>- در فرآیند تصمیم گیری شهری به قوانین توجه نمی شود.</p> <p>- فرآیند تدوین و همچنین تصویب برنامه های شهری طولانی است که همین موضوع باعث عدم موفقیت راهکارهای ارائه شده می شود. (راهکارها با شرایط زمانی هماهنگ نخواهد بود)</p> <p>- منابع بین شهرداری مناطق مختلف ناعادلانه توزیع شده و شهرداری منطقه ۷ کمبود بودجه دارد.</p>
		سیستم محیطی
سایر		<p>- حس تعلق محله ای به علت بالا بودن میزان اجاره نشینی پایین است.</p> <p>- نرخ مهاجرت به منطقه زیاد است و اکثر این مهاجران رانیز طبقات کم درآمد شکل می دهند.</p> <p>- آقشاری از طبقه کم درآمد شهری در این منطقه ساکن اند.</p>

(منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱)

- a: دامنه آزمون (برای سطح اطمینان ۹۵٪ مقدار آلفا برابر ۱٪ است)؛
- t: مقدار تعیین شده از روی جدول توزیع t براساس سطح اطمینان؛
- d: خطای برآورد میانگین؛
- N: حجم جامعه؛
- S: انحراف معیار (عمیدی، ۱۳۸۸).

$$n = \frac{N * S^2 * t_{1-\frac{\alpha}{2}}^2}{(N - 1) * d^2 + S^2 * t_{1-\frac{\alpha}{2}}^2} = \frac{150000 * 0.30^2 * 1.96^2}{149000 * 0.05^2 + 0.30^2 * 1.96^2} = 139$$

• n: حجم نمونه آماری؛

جدول شماره (۳): جمع بندی مشکلات تعیین شده بر پایه اسناد موجود

مشکل	زمینه موضوعی		
- بخش عمده‌ای از قطعات واقع در این منطقه کوچک است. - در شمال منطقه توسعه خودرو و بدون برنامه اتفاق افتاده است - در سطح منطقه کاربری‌های کم دوام و فرسوده قرار گرفته است.	فضای دربرگیرنده فعالیت مسکونی	فضاهای درون مکانی	سیستم کالبدی
- بخش زیادی از اراضی کشاورزی منطقه به مسکونی تبدیل شده‌اند. - فعالیت‌هایی فراتر از سطح منطقه نظیر سازمان حمل و نقل و ترافیک در سطح منطقه قرار گرفته است. - مشاغل کارگاهی و صنعتی در سطح منطقه قرار گرفته است.	فضای دربرگیرنده فعالیت تولیدی-خدماتی		
- فضاهای سبز در سطح منطقه به صورت نامتوازن پراکنده شده است. - تعداد و مساحت فضاهای ورزشی در سطح منطقه کمتر از حد مطلوب و مورد نیاز است. - فضاهای ورزشی در سطح منطقه به صورت نامتوازن توزیع شده‌اند.	فضای دربرگیرنده فعالیت رفاه عمومی		
- محورهای غربی-شرقی شریانی جهت متصل کردن محور کاوه به فضاهای درون منطقه کمتر از حد مورد نیاز است. - عرض اکثر خیابان‌های شرقی در منطقه کم است. - تعداد و سطح پارکینگ در سطح منطقه به‌ویژه در بخش‌های جنوبی که به علت بلندمرتبه‌سازی تراکم جمعیتی بالایی وجود دارد، کم است.	فضاهای بین مکانی	فعالیت	سیستم فضایی
- در تضاد با سایر محلات شهری در محله‌هایی نظیر اشراق و برازنده ساختمان‌های بلندمرتبه ساخته شده است. - بخشی از مساکن موجود در منطقه به‌ویژه در بخش‌های حاشیه‌نشین فاقد امکانات کافی است.	فعالیت مسکونی		
- به علت قرارگیری اراضی کشاورزی در اطراف منطقه معضلات اجتماعی به وجود آمده است. - بخشی از کاربری‌های خدماتی پیش‌بینی شده در طرح تفصیلی شهر اصفهان محقق نشده است.	فعالیت تولیدی-خدماتی	فعالیت رفاه عمومی	سیستم فضایی
- شبکه آبیاری فضای سبز منطقه نامناسب است. - اکثر فضاهای سبز موجود در منطقه به مکان‌هایی برای جمع شدن ارادل و اوباش تبدیل شده است.	فعالیت رفاه عمومی		
- بین ساکنان بومی منطقه و مهاجران در برخی مواقع دعوا و درگیری صورت می‌گیرد. - مهاجران وارد شده به منطقه اغلب از گروه‌های کم درآمد و فقیر شهری‌اند.	خصوصیات عاملان فعالیت	فعالیت بین مکانی	سیستم فضایی
- به علت قرارگیری مشاغل مزاحم (تعمیرگاه و نمایشگاه‌های اتومبیل) معضلات ترافیکی در سطح منطقه رخ داده است. - در محور چمران حادثه‌های ترافیکی زیادی رخ داده است.	فعالیت بین مکانی		

مشکل	زمینه موضوعی	
- بخش زیادی از اراضی واقع در منطقه فاقد اسناد رسمی مالکیتی است. - درآمد شهرداری منطقه نسبت به سایر مناطق کمتر است. - ناهماهنگی در بین بخش‌های مدیریت شهری منطقه وجود دارد.	مدیریت شهری	ساختار تصمیم‌گیری
- در زمینه کنترل آلودگی‌های هوا، آب و خاک حاصل از مراکز کارگاهی و صنعتی از سوی سازمان‌های مربوطه در سطح منطقه نظارت کافی وجود ندارد. - آلودگی‌های خاک ناشی از کودهای شیمیایی کشاورزی در بخشی از نقاط موجود در منطقه وجود دارد. - آب در برخی نقاط منطقه کم و همین‌طور شور است. - کاربری‌های آلوده‌کننده نظیر سنگ‌بری‌ها و مراکز جمع‌آوری بازیافت در سطح منطقه قرار گرفته است. - در بین نهادهای ذی‌ربط مدیریت محیط‌زیست در شهر و منطقه هماهنگی کافی وجود ندارد. - مادی‌های موجود در منطقه وضعیت نامناسبی دارند و نیازمند سامان‌دهی‌اند.	سیستم محیطی	سیستم طبیعت
- معضلات اجتماعی و فرهنگی ناشی از حاشیه‌نشینی در سطح منطقه وجود دارد. - حاشیه‌نشینی در بخش‌هایی از منطقه به‌ویژه شهرک ولیعصر در حال گسترش است. - در سطح منطقه به‌ویژه در مناطق شمالی، حس تعلق به‌علت بالا بودن درصد اجاره‌نشینی پایین است. - جمعیت و تراکم جمعیتی در سطح منطقه به‌صورت نامتعادل پراکنده شده است. - زمین‌های در نظر گرفته‌شده برای کاربری‌های خدماتی منطقه توسط شهرداری به کاربری تجاری تغییر کرده است.	سایر	

(منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱)

۲- تعیین مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی

منطقه ۷ شهر اصفهان براساس اسناد فرادست به‌منظور تعیین مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی منطقه ۷ شهر اصفهان از منظر اسناد فرادست از اطلاعات موجود در طرح بازنگری طرح تفصیلی اصفهان و برنامه اصفهان ۹۰ پرداخته استفاده شده است. نتایج استفاده از این اطلاعات نشان‌دهنده آن است که براساس این اسناد مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی منطقه ۷ شهر اصفهان قرارگیری فعالیت‌های فراتر از سطح منطقه در این منطقه، وجود کاربری‌های مزاحم، تبدیل اراضی کشاورزی به مسکونی، وجود معضلات اجتماعی، عدم تحقق کاربری‌های خدماتی طرح تفصیلی، خشک شدن مادی‌های منطقه، کمبود درآمد شهرداری و عدم هماهنگی بین بخش‌های مدیریت شهری است.

یافته‌های پژوهش

۱- تعیین مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی

منطقه ۷ شهر اصفهان براساس تحلیل ساختار فضایی و تصمیم‌گیری

تحلیل ساختار فضایی منطقه ۷ شهر اصفهان نشان‌دهنده آن است که تجمع کاربری‌های کارگاهی، کمبود سرانه فعالیتی، معضلات و حوادث ترافیکی ناشی از قرارگیری پل چمران در این منطقه و قرارگیری مشاغل مزاحم در پیرامون آن، کمبود آب و خشک شدن مادی‌ها و اراضی کشاورزی واقع در این منطقه و بالا بودن نرخ مهاجرت اقشار کم‌درآمد به این منطقه مهم‌ترین مشکلات این منطقه است. موازی‌کاری در فعالیت‌های اداری و عدم تخصیص بودجه عادلانه به سازمان‌های مدیریت شهری این منطقه بر مشکلات این محدوده افزوده است.

جدول شماره (۴): مشکلات منطقه ۷ شهر اصفهان از نگاه ساکنان

مشکل	زمینه موضوعی		
	سیستم کالبدی	سیستم فعالیتی	ساختار کالبدی-فعالیتی
- بخش عمده‌ای از قطعات واقع در این منطقه کوچک است. - در شمال منطقه توسعه خودرو و بدون برنامه اتفاق افتاده و همچنان این روند ادامه دارد. - در سطح منطقه کاربری‌های کم‌دوام و فرسوده قرار گرفته است.	فضای دربرگیرنده فعالیت مسکونی		
- بخش زیادی از اراضی کشاورزی منطقه به مسکونی تبدیل شده‌اند. - فعالیت‌هایی فراتر از سطح منطقه نظیر سازمان حمل‌ونقل و ترافیک در سطح منطقه قرار گرفته است. - مشاغل کارگاهی و صنعتی در سطح منطقه قرار گرفته است.	فضاهای درون مکانی		
- مساحت فضای سبز در سطح منطقه کمتر از حد مطلوب است. - فضاهای سبز در سطح منطقه به‌صورت نامتوازن پراکنده شده است. - تعداد و مساحت فضاهای ورزشی در سطح منطقه کمتر از حد مطلوب و موردنیاز است.	فضای دربرگیرنده فعالیت رفاه عمومی		
- محورهای غربی-شرقی شریانی جهت متصل کردن محور کاوه به فضاهای درون منطقه کمتر از حد موردنیاز است. - در سطح منطقه به‌علت عدم ارتباط شمال و جنوب محور چمران حجم ترافیک سنگینی وجود دارد. - پیاده‌روهای منطقه برای استفاده معلولان، کودکان و... نامناسب و غیرقابل استفاده است.	فضاهای بین مکانی		
- در تضاد با سایر محلات شهری در محله‌هایی نظیر اشراق و برازنده ساختمان‌های بلندمرتبه ساخته شده است.	فعالیت مسکونی		
- به‌علت قرارگیری اراضی کشاورزی در اطراف منطقه معضلات اجتماعی به وجود آمده است.	فعالیت تولیدی-خدماتی		
- شبکه آبیاری فضای سبز منطقه نامناسب است.	فعالیت رفاه عمومی		
- بین ساکنان بومی منطقه و مهاجران در برخی مواقع دعوا و درگیری صورت می‌گیرد.	خصوصیات عاملان فعالیت		
- به‌علت قرارگیری مشاغل مزاحم (تعمیرگاه و نمایشگاه‌های اتومبیل) معضلات ترافیکی در سطح منطقه رخ داده است. - در محور چمران به‌دلیل عدم تکمیل رنگ چهارم حادثه‌های ترافیکی زیادی رخ داده است.	فعالیت بین مکانی		
- بخش زیادی از اراضی واقع در منطقه فاقد اسناد رسمی مالکیتی است. - صدور پروانه از سوی شهرداری منطقه زمان‌بر است. - زمان اجرای پروژه‌های عمرانی منطقه طولانی است. - شهرداری به درخواست‌های مردم به‌درستی پاسخ نمی‌دهد.	مدیریت شهری		ساختار تصمیم‌گیری
- در زمینه کنترل آلودگی‌های هوا، آب و خاک حاصل از مراکز کارگاهی و صنعتی نظارت کافی از سوی سازمان‌های مربوطه در سطح منطقه وجود ندارد. - آب در برخی نقاط منطقه کم و همین‌طور شور است. - کیفیت آب منطقه به‌دلیل وارد کردن آب چاه به آب‌های آشامیدنی پایین است. - کاربری‌های آلوده‌کننده نظیر سنگبری‌ها و مراکز جمع‌آوری بازیافت در سطح منطقه قرار گرفته است.	سیستم محیطی		سیستم طبیعت
- معضلات اجتماعی و فرهنگی ناشی از حاشیه‌نشینی در سطح منطقه وجود دارد. - در سطح منطقه به‌ویژه در مناطق شمالی، حس تعلق به‌علت بالا بودن درصد اجاره‌نشینی پایین است. - زمین‌های در نظر گرفته‌شده برای کاربری‌های خدماتی منطقه، توسط شهرداری، به کاربری تجاری تغییر کرده است. - در بخش‌هایی از منطقه امنیت کم است. - در هر ماه در بخش‌هایی از منطقه بین ساکنان محلی و کارگران ساختمانی دعوا و درگیری رخ می‌دهد.	سایر		

(منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱)

جدول شماره (۵): مشکلات منطقه ۷ شهر اصفهان از نگاه مسئولان

مشکل	ابعاد
مشکلات بافت‌های فرسوده به لحاظ ابعاد اقتصادی	اقتصادی
سایر مشکلات: بیکاری، درآمد پایین در برخی محلات منطقه	
وجود حاشیه‌نشینی در برخی نقاط منطقه از جمله شهرک ولی عصر و ایجاد معضلات اجتماعی	اجتماعی
دعواهای محلی، وجود زیاد معنادان در برخی محلات	جغرافیایی
کمبود آب و گاهی شوری آب در برخی نقاط منطقه آلودگی خاک در برخی نقاط	
توسعه‌های بدون برنامه	کالبدی
تبدیل زمین‌های کشاورزی به مسکونی در قسمت‌های شمالی منطقه	
کند بودن روند نوسازی	
بلندمدت‌تیه‌سازی‌های محدوده اشراق	
ایجاد مشکل به دلیل وجود مشاغل مزاحم از جمله تعمیرگاه‌های اتومبیل در بزرگراه چمران	
وجود مجموعه‌های اداری در پل چمران	
مهم‌ترین کاربری‌هایی که ساکنان به شدت آن را حس می‌کنند	
نامتعادل بودن پراکنش فضای سبز	
عدم ارتباط شمال و جنوب پل چمران	
نحوه دفع آب‌های سطحی	
سطح پایین مشارکت شهروندان در زمینه همکاری با مدیریت شهری	مدیریتی
مشکلات روند صدور پروانه	
طولانی شدن پروژه‌های در حال انجام شهرداری	
تغییر قوانین و مقررات، کمبود بودجه، کمبود درآمد پایدار شهرداری، مشکلات مربوط به مصوبات جدید	

(منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱)

منطقه، برخورد و تضاد بین ساکنان بومی و مهاجران، عدم همکاری مدیریت شهری با ساکنان، قرارگیری کاربری‌های مزاحم و آلاینده در سطح منطقه و کیفیت نامناسب آب است.

۴- تعیین مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی منطقه ۷ شهر اصفهان براساس مصاحبه با مسئولان

نتایج مصاحبه با ده نفر از مسئولان و متخصصان مدیریت شهری در منطقه ۷ شهر اصفهان نشان‌دهنده آن است که مهم‌ترین مشکلات این منطقه مشکلات بافت‌های فرسوده به لحاظ ابعاد اقتصادی، بیکاری،

۳- تعیین مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی منطقه ۷ شهر اصفهان براساس ممیزی‌های اجتماعی

به‌منظور تعیین مشکلات براساس ممیزی‌های اجتماعی، میانگین به‌دست‌آمده برای هر یک از متغیرها در پرسشنامه‌های تکمیل‌شده توسط ساکنان با عدد متوسط طیف لیکرت، که همان عدد سه است، مقایسه شد و معیارهایی که میانگین آن‌ها کمتر از سه بود، به‌عنوان مشکل معرفی شد. نتایج این تحلیل نشان‌دهنده آن است که از نظر ساکنان این منطقه مهم‌ترین مشکلات توسعه‌های خودرو در شمال

جدول شماره (۶): بیانیه نهایی مشکلات ساختاری فضایی و فعالیتی منطقه ۷ شهر اصفهان

مشکل	زمینه موضوعی		
<ul style="list-style-type: none"> - مساحت زیربنای واحدهای مسکونی در منطقه کم است. - شاخص تعداد اتاق در واحد مسکونی کم است. - در شمال منطقه توسعه خودرو و بدون برنامه اتفاق افتاده و همچنان این روند ادامه دارد. - در سطح منطقه کاربری‌های کم‌دوام و فرسوده قرار گرفته است. 	فضای دربرگیرنده فعالیت مسکونی	فضاهای درون مکانی	سیستم کالبدی
<ul style="list-style-type: none"> - بخش زیادی از اراضی کشاورزی منطقه به مسکونی تبدیل شده‌اند. - فعالیت‌هایی فراتر از سطح منطقه نظیر سازمان حمل‌ونقل و ترافیک در سطح منطقه قرار گرفته است. - مشاغل کارگاهی و صنعتی در بخش شمال شرقی منطقه تجمع یافته‌اند. 	فضای دربرگیرنده فعالیت تولیدی-خدماتی		
<ul style="list-style-type: none"> - مساحت فضای سبز در سطح منطقه کمتر از حد مطلوب است. - فضاهای سبز در سطح منطقه به‌صورت نامتوازن پراکنده شده است. - تعداد و مساحت فضاهای ورزشی در سطح منطقه کمتر از حد مطلوب و موردنیاز است. - فضاهای ورزشی در سطح منطقه به‌صورت نامتوازن توزیع شده‌اند. 	فضای دربرگیرنده فعالیت رفاه عمومی		
<ul style="list-style-type: none"> - محورهای غربی-شرقی شریانی جهت متصل کردن محور کاوه به فضاهای درون منطقه کمتر از حد موردنیاز است. - در سطح منطقه به‌علت عدم ارتباط شمال و جنوب محور چمران حجم ترافیک سنگینی وجود دارد. - پیاده‌روه‌های منطقه برای استفاده معلولان، کودکان و... نامناسب و غیرقابل استفاده است. - عرض تعدادی از خیابان‌های مهم منطقه نظیر خیابان آیت‌الله مدرس کم است. - تعداد و سطح پارکینگ در سطح منطقه، به‌ویژه در بخش‌های جنوبی که به‌علت بلندمرتبه‌سازی تراکم جمعیتی بالایی وجود دارد، کم است. 	فضاهای بین مکانی	سیستم فعالیتی	ساختار کالبدی-فعالیتی
<ul style="list-style-type: none"> - در تضاد با سایر محلات شهری در محله‌هایی نظیر اشراق و برازنده ساختمان‌های بلندمرتبه ساخته شده است. - درصد اجاره‌نشینی در منطقه بسیار بالاست. 	فعالیت مسکونی		
<ul style="list-style-type: none"> - به‌علت قرارگیری اراضی کشاورزی در اطراف منطقه معضلات اجتماعی به وجود آمده است. - شبکه آبیاری فضای سبز منطقه نامناسب است. 	فعالیت تولیدی-خدماتی		
<ul style="list-style-type: none"> - بین ساکنان بومی منطقه و مهاجران در برخی مواقع دعوا و درگیری صورت می‌گیرد. - نرخ بیکاری در سطح منطقه بالاست. - هرم سنی و جنسی منطقه نامتوازن است. 	فعالیت رفاه عمومی	فعالیت درون مکانی	
<ul style="list-style-type: none"> - به‌علت قرارگیری مشاغل مزاحم (تعمیرگاه و نمایشگاه‌های اتومبیل) معضلات ترافیکی در سطح منطقه رخ داده است. - در محور چمران به‌دلیل عدم تکمیل رینگ چهارم حادثه‌های ترافیکی زیادی رخ داده است. - تعدادی از خیابان‌های محلی منطقه به راه میان‌بری برای فرار از ترافیک خیابان کاوه تبدیل شده‌اند. - در مسیر اتوبان کاوه نقاط حادثه‌خیز وجود دارد. - بخشی از خیابان‌های مهم منطقه یک‌طرفه‌اند. 	خصوصیات عاملان فعالیت	فعالیت بین مکانی	

مشکل	زمینه موضوعی	
<ul style="list-style-type: none"> - بخش زیادی از اراضی واقع در منطقه فاقد اسناد رسمی مالکیتی است. - صدور پروانه ازسوی شهرداری منطقه زمان بر است. - زمان اجرای پروژه‌های عمرانی منطقه طولانی است. - شهرداری به وضعیت نظافت معابر، روشنایی معابر و... رسیدگی نمی‌کند. - شهرداری برای داشتن درآمد بیشتر اجازه ساخت‌وسازهای بلندمرتبه را در این منطقه می‌دهد. - شهرداری به درخواست‌های مردم پاسخ مناسب نمی‌دهد. - طرح جامع شهر اصفهان قدیمی است - سیستم مدیریت شهری اصفهان دوگانه عمل می‌کند. (داشتن برنامه راهبردی و برنامه جامع) - بین سازمان‌های تصمیم‌گیرنده شهری هماهنگی کافی وجود ندارد. - بین منافع تصمیم‌گیرندگان شهری تضاد وجود دارد. - در انجام برخی اقدام‌ها در بین سازمان‌های درگیر در تصمیم‌گیری شههر موازی کاری انجام می‌شود. - به قوانین در فرآیند تصمیم‌گیری شهری بی‌توجهی می‌شود. - قوانین شهری به‌سرعت و با تغییر مدیران تغییر می‌کنند. - مدیران شهری در اجرای قوانین سلیقه‌ای عمل می‌کنند. 	مدیریت شهری	ساختار تصمیم‌گیری
<ul style="list-style-type: none"> -در زمینه کنترل آلودگی‌های هوا، آب و خاک حاصل از مراکز کارگاهی و صنعتی نظارت کافی ازسوی سازمان‌های مربوطه در سطح منطقه وجود ندارد. - آب در برخی نقاط منطقه کم و همین‌طور شور است. - کیفیت آب منطقه به‌دلیل وارد کردن آب چاه به آب‌های آشامیدنی پایین است. - کاربری‌های آلوده‌کننده نظیر سستگری‌ها و مراکز جمع‌آوری بازیافت در سطح منطقه قرار گرفته است. - مادی‌های موجود در منطق خشک شده‌اند. - به‌دلیل کمبود آب در منطقه اراضی کشاورزی باقیمانده در حال خشک شدن و نابودی‌اند. -در بین نهادهای ذی‌ربط مدیریت محیط‌زیست در شهر و منطقه هماهنگی کافی وجود ندارد. 	سیستم محیطی	سیستم طبیعت
<ul style="list-style-type: none"> - معضلات اجتماعی و فرهنگی ناشی از حاشیه‌نشینی در سطح منطقه وجود دارد. -در سطح منطقه به‌ویژه در مناطق شمالی، حس تعلق به‌علت بالا بودن درصد اجاره‌نشینی پایین است. - زمین‌های در نظر گرفته‌شده برای کاربری‌های خدماتی منطقه، توسط شهرداری، به کاربری تجاری تغییر کرده است. - در بخش‌هایی از منطقه امنیت پایین است. - مردم در فعالیت‌ها با شهرداری مشارکت نمی‌کنند. -در هر ماه در بخش‌هایی از منطقه بین ساکنان محلی و کارگران ساختمانی دعوا و درگیری رخ می‌دهد. - میزان مهاجرت به منطقه بالاست. - بخش زیادی از ساکنان منطقه از طبقات پایین جامعه‌اند. - رضایت کلی مردم منطقه از منطقه پایین است. - اکثر ساکنان منطقه در صورت نداشتن مشکل مالی حاضرند از منطقه مهاجرت کنند. (حس تعلق پایین) 	سایر	

(منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱)

درآمد پایین، وجود حاشیه‌نشینی، توسعه‌های بدون نتیجه‌گیری، شناسایی مشکلات به‌عنوان اولین فرآیند برنامه‌ریزی برنامه، وجود مشاغل مزاحم در منطقه، سطح پایین مشارکت شهروندان، کمبود بودجه شهرداری و کمبود درآمدهای پایدار شهرداری است. و به‌عنوان یکی از وظایف اصلی برنامه‌ریزان است. به‌عبارتی، در صورتی که مشکلی وجود نداشته باشد،

برنامه‌ریزی ضرورت نمی‌یابد. در این راستا، برنامه‌ریزی شهری نیز به‌عنوان یکی از انواع برنامه‌ریزی با شناسایی مشکلات آغاز می‌شود و پس از تحلیل آن‌ها به ارائه راه‌حل می‌پردازد. این فرآیند، که با عنوان مشکل‌گشایی از آن یاد می‌شود، دارای انواع فرآیندهای مختلف است که هر فرآیند شامل یک سری از مراحل شناسایی مشکل، جست‌وجو برای راه‌حل‌های ممکن، انتخاب بهینه‌ترین راه‌حل و پیاده‌سازی راه‌حل ممکن است. منطقه ۷ شهر اصفهان به‌عنوان یکی از کلان‌شهرهای اصفهان با مجموعه‌ای از مشکلات در ساختار فضایی و فعالیتی مواجه است که باعث نارضایتی ساکنان شده است. شناسایی این مشکلات به‌عنوان اولین گام در فرآیند مشکل‌گشایی به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین خواسته‌های مدیران شهری مطرح است. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف شناسایی مشکلات ساختار فضایی و فعالیتی منطقه ۷ شهر اصفهان از طریق شناسایی این مشکلات با تحلیل ساختار فضایی، اسناد فرادست، مصاحبه با مسئولان و پرسش از ساکنان انجام شده است. جمع‌بندی نتایج به‌دست‌آمده از این چهار روش نشان‌دهنده آن است که مهم‌ترین مشکلات ساختار فضایی و فعالیت منطقه ۷ شهر اصفهان شامل توسعه‌های خودرو و بدون برنامه، تبدیل اراضی کشاورزی به مسکونی، فراگیری فعالیت‌های فراتر از سطح منطقه در منطقه، تجمع کاربری‌های مزاحم در منطقه، کمبود سطح و سرانه فضاهای خدماتی و پراکنش نامناسب آن در سطح منطقه، بلندمرتبه‌سازی در بخش‌هایی از منطقه، مشکلات ترافیکی در مناطق با تراکم بالا و حاشیه پل چمران، خشک شدن مادی‌ها و اراضی کشاورزی منطقه، درآمد پایین شهرداری، عدم هماهنگی نهادهای مدیریت شهرداری، عدم پاسخگویی

شهرداری به خواسته‌ها و نیازهای مردم، پایین بودن حس تعلق و میزان مشارکت در منطقه است.

منابع و مآخذ

۱. دانشپور، زهره (۱۳۸۷)، «معرفی رهیافت گام‌به‌گام مشکل‌یابی-مشکل‌گشایی پیشنهادی مقدماتی برای آزمون شیوه‌تدبیرشده مشکل‌یابی در شهر تهران»، نشریه هنرهای زیبا، شماره ۳۶، ص ۱۰-۷.
۲. شهرداری اصفهان (۱۳۹۵)، برنامه اصفهان ۹۵.
۳. مهندسان مشاور نقش جهان پارس (۱۳۸۶)، طرح بازنگری طرح تفصیلی شهر اصفهان.
۴. عمیدی، علی (۱۳۸۸)، نظریه نمونه‌گیری و کاربردهای آن، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
5. Alexander, E.R (1993), Approaches to planning, Gordon & Breach, Philadelphia.
6. Carbonell.G(1985), "Derivational Analogy: A Theory of Reconstructive Problem Solving and Expertise Acquisition", 1985.
7. Dostal.J(2014), "Theory of problem solving", Elsevier
8. Paletz. B, Susannah, Peng, K (2009), "Problem Finding and Contradiction: Examining the Relationship between Naive Dialectical Thinking, Ethnicity, and Creativity", Routledge
9. Proctor.T(2005). Creative Problem Solving for Managers. Second edition. London & New York: Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group.
10. Ramirez.E, Veronica (2002) "Finding the Right Problem", Asia Pacific Education Review, Vol. 3, No. 1, 18-23.
11. Sridhar.A.,(2010), "Hand Book on Problem Solving Skills", Center for Good Governance.

